

Josep Bosch Arguilabós [et al.]

ACTES DEL I CONGRÉS DEL NEOLÍTIC A LA PENÍNSULA IBÈRICA

Rubricatim. Revista del Museu de Gavà, núm. 1 (1996), 2 vol.

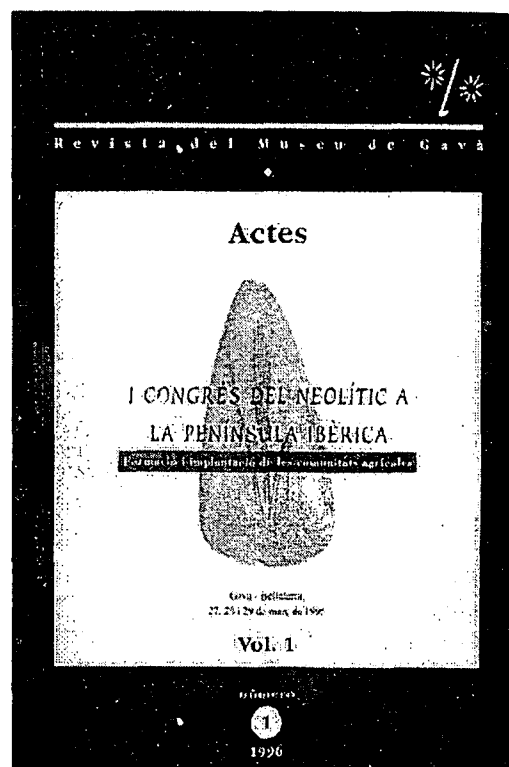
ESTHER HACHUEL FERNÁNDEZ

Ressenyes bibliogràfiques

Primerament, cal donar la benvinguda a les *Actes del I Congrés del Neolític a la Península Ibèrica*. Certament, si deixem de banda les publicacions de caràcter regional i algun volum recent de síntesi sobre el neolític espanyol —que no peninsular—, ens hem de remuntar als anys seixanta per trobar una recopilació d'articles que, com aquesta, aplegui les darreres investigacions entorn del neolític i del seu procés d'estabilització a la Península Ibèrica. El nombre d'anys transcorreguts ja justifica la nostra enhorabona, ja que, evidentment, el volum de treballs realitzats ha augmentat notablement. Però el més important és remarcar el canvi de perspectiva teòrica i metodològica que caracteritza les actuals línies de recerca en relació amb les obertes als anys seixanta, canvi que determina la distància real respecte d'aquell *I Simposio de Prehistoria de la Península Ibèrica* publicat el 1962 i realitzat el 1959, dedicat al neolític. El I Congrés del Neolític a la Península Ibèrica representa, doncs, una posada en comú i una actualització de l'estat de la investigació.

El tema central de la publicació és el IV mil·lenni. Els organitzadors i organitzadores remarquen al pròleg que la seva intenció és desplaçar el debat d'un vell focus —les fases arcaïques i el procés d'implantació del nou model socioeconòmic— cap a una altra problemàtica que havia quedat marginada: la del seu procés de consolidació. En relació amb aquesta qüestió caldria preguntar-se si el desplaçament que es fa cap a un altre punt de debat no ve determinat, en part, per la manca d'un nou model explicatiu sobre els orígens del nostre neolític que superi els problemes de l'antiga explicació *difusionista* i sigui capaç de concatenar els processos de canvi de la població autòctona de la Península en les seves diferents àrees amb les relacions amb l'exterior —indiscutibles—, així com amb els processos paleoambientals del territori.

Les aportacions estan recollides en àmbits, fins a un total de vuit: paleoambient, economia, matèries primeres, tecnologia i cultura material, assentament i hàbitat, organització social i pràctiques funeràries, antropologia física, desenvolupaments regionals i, finalment, canvi cultural.

Una ullada ràpida a les comunicacions que componen els diferents àmbits ens podria fer pensar que el Congrés no és prou significatiu de la recerca peninsular. Així, per exemple, l'àmbit dedicat a paleoambient recull un total de vuit ponències, sis de les quals fan referència a la façana mediterrània i, fonamentalment, a Catalunya, mentre que les dues restants aborden el resultat d'investigacions paleoambientals a la regió d'Andalusia. Per la seva banda, i per continuar il·lustrant la qüestió, les comunicacions de l'àmbit de les pràctiques funeràries versen, sobretot, sobre la cornisa Cantàbrica i Catalunya. Malauradament, els buits són només aparents o ho són, en tot cas, de la investigació peninsular. Podem dir, per tant, que el conjunt d'articles aplegats a les *Actes del I Congrés del Neolític a la Península Ibèrica* és significatiu de l'estat de la recerca a la Península Ibèrica i de les tradicions d'investigació existents a les diferents regions i territoris.

L'abast del Congrés permet constatar, doncs, els excessos i els defectes dels estudis sobre el neolític a la